

نەتجىلىك ئۇيغۇرلار (23)

ئەرەب سىدىق
2016-يىلى 2-ئاينىڭ 5-كۈنى

مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدىغان كىشىلەر مۇۋەپپەقىيەت قازىنالمىدىغان كىشىلەر قىلىشى خالىمايدىغان ئىشلارنى قىلىشى خالايدۇ. مېنىڭ كۆزىتىشىمچە، يۇقىرىقىدەك 2 خىل كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىكى پەرقلەرنىڭ بىرى ئۇلاردىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچنىڭ مەنبەسى بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك كىشىلەرنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچى ئۇلارنىڭ كىشىلىك خاراكتېرىدىن كېلىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قازىنالمىدىغان كىشىلەرنىڭ بولسا ئۇلارنىڭ ھېسسىياتىدىن كېلىدۇ. بۇ ئىككى نەرسە ئوتتۇرىسىدىكى پەرقلەر مۇنداق:

خاراكتېرنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئىش قىلىدىغان كىشىلەر:
--ئىشنى توغرا قىلىپ، ئاندىن ئۇنىڭغا قارىتا ياخشى تۇيغۇغا ئېرىشىش
--ئىرادىگە تايىنىپ ئىش قىلىش
--پىرىنسىپ ئاساسىدا قارار ئېلىش
--پوزىتسىيىنى ئىش-ھەرىكەت ئارقىلىق كونترول قىلىش
--ئالدى بىلەن قىلىۋاتقان ئىشىغا ئىشىنىپ، ئاندىن ئۇنىڭ نەتىجىسىنى كۆرۈش
--يۇقىرى كەيپىيات پەيدا قىلىش
--«مېنىڭ مەسئۇلىيەتلىرىم قايسى؟» دەپ سورايدۇ
--مەسئۇلىيەتلىرىمگە دۇچ كەلگەندە قىلىۋاتقان ئىشنى داۋاملاشتۇرۇۋېرىش
--كەيپىياتى تۇراقلىق بولۇش
--باشلامچى بولۇش

ھېسسىياتنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئىش قىلىدىغان كىشىلەر:
--ئالدى بىلەن ياخشى تۇيغۇغا كېلىپ، ئاندىن ئىشنى توغرا قىلىش
--قولايلىققا تايىنىپ ئىش قىلىش
--ئېقىمغا ئەگىشىپ قارار ئېلىش
--ئىش-ھەرىكەتنى پوزىتسىيە بىلەن كونترول قىلىش
--ئالدى بىلەن نەتىجىنى كۆرۈپ، ئاندىن قىلىۋاتقان ئىشىغا ئىشىنىش
--كەيپىياتنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىنى ساقلاپ تۇرۇش
--«مېنىڭ ھوقۇقلىرىم قايسى؟» دەپ سورايدۇ
--مەسئۇلىيەتلىرىمگە يولۇققاندا، قىلىۋاتقان ئىشىدىن ۋاز كېچىش
--كەيپىياتى تولا ئۆزگىرىپ تۇرۇش
--ئەگەشكۈچى بولۇش

يېقىنقىچە ياشىغان لۇئىس لامور (Louis L'Amour) تارىختىكى ئەڭ داخلىق يازغۇچىلارنىڭ بىرى بولۇپ، پۈتۈن دۇنيا بويىچە ئۇنىڭ جەمئىي 230 مىليون پارچە كىتابى سېتىلغان. ئۇ 100 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب يازغان بولۇپ، ئاشۇ كىتابلارنىڭ ھەممىسى ھازىرغىچە قايتا نەشر قىلىنىۋاتىدۇ. كىشىلەر ئۇنىڭدىن يېزىش ئۇسلۇبىنى سورىغاندا، ئۇ مۇنداق دەپ جاۋاب بەرگەن: «قانداق ئەھۋال ئىچىدە بولۇشىڭىزدىن قەتئىينەزەر، يېزىشنى باشلاڭ. سۇ تۇرۇبىسىنى ئاچمىغىچە، سۇ ئېقىشىنى باشلىمايدۇ.»

يۇقىرىدىكى مەزمۇن مەن «نەتجىلىك ئۇيغۇرلار (9)» دېگەن ماقالىدە تونۇشتۇرغان جون ماكسۋېل (John C. Maxwell) نىڭ «ماكسۋېل كۈنلۈك ئوقۇشلۇقى» دېگەن كىتابىنىڭ 122-بېتى (20-ئاپرىل) نىڭ مەزمۇنى بولۇپ،

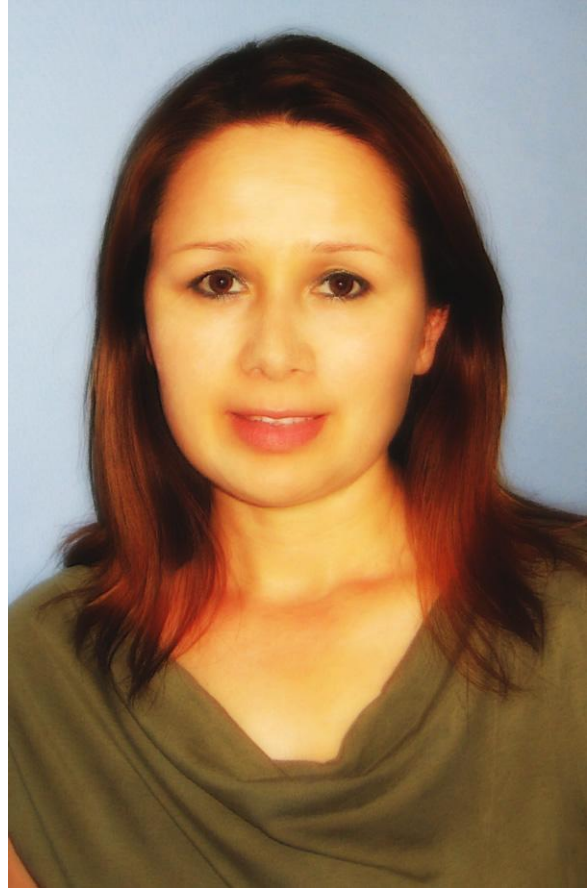
ئۇنىڭغا «كىشىلىك خاراكتېرنىڭ تۈرتكىسىدە ئىش قىلىش بىلەن ھېسسىياتنىڭ تۈرتكىسىدە ئىش قىلىشنىڭ پەرقى» دەپ ماۋزۇ قويۇلغان.

مەن ھازىر ئۆزلۈكىدىن ئىنگلىز تىلى ئۆگىنىۋاتقان ۋە ئىنگلىز تىلى كۇرسلىرىدا دەرس ئۆتۈۋاتقان ئۇكىلارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن، يۇقىرىدىكى ئۇيغۇرچە مەزمۇنلار بىلەن ئۇنىڭ ئەسلىدىكى ئىنگلىزچە نۇسخىسىنى مۇشۇ بىر-ئىككى كۈن ئىچىدە تۆۋەندىكى تورلارغا قويۇپ قويىمەن (مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ماتېرىياللارنىڭ بۇرۇنقىلىرىمۇ تۆۋەندىكى تورلاردا بار):

- <http://bbs.bagdax.cn/thread-29176-1-1.html>
- <http://www.izdinx.com/thread-63137-1-1.html>
- <http://bbs.misranim.com/thread-146615-1-1.html>

مەن ئەمدى رەسمىي مەزمۇنى باشلاپ، يەنە بىر يېڭى قېرىندىشىمىزنى تونۇشتۇرىمەن. بۇ قېتىم تونۇشتۇرىدىغان سىڭلىمىز مەن ھازىرغىچە تونۇشتۇرغان 51-قېرىندىشىمىز بولۇپ، ئۇ ئىلىم-پەننىڭ مەلۇم بىر ساھەسىدىكى خەلقئارالىق ئالدىنقى سەپتە ئۇزۇپ كېتىۋاتقان قەھرىمان ئۇيغۇر خانىم-قىزلىرىنىڭ يەنە بىر مىسالى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. تۆۋەندىكى مەزمۇنى ھازىر چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان سىڭلىمىز رابىيە مەمەت تەييارلاپ بەردى. مەن مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، سىڭلىمىز رابىيەگە چىن كۆڭلۈمدىن رەھمەت ئېيتىمەن. ئۆتكەن يىل تۈركىيەدە ئوقۇۋاتقان ئىنىمىز «ئۇيغۇرسۆيەر» مۇ تۈركىيەدىكى بىر قانچە قېرىندىشىمىزنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالىنى تەييارلاپ بەرگەن ئىدى. دېمەك، «نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار» دېگەن تېمىدا يوللىنىلىدىغان مەزمۇنى مەن ئەمەس، تونۇشتۇرۇلىدىغان قېرىندىشىمىز ئۆزىمۇ ئەمەس، يەنە بىر، ياكى 3-قېرىندىشىمىز تەييارلىسىمۇ بولۇۋېرىدۇ. مەن قولىدىن مۇشۇنداق ئىش كېلىدىغان باشقا قېرىنداشلارنىڭمۇ ماڭا ياردەم قىلىشىنى، ئۆزلىرى تونۇيدىغان «نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار» نىڭ ئەھۋالىنى يېزىپ چىقىپ، ماڭا يوللاپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ماكس پلانك تەتقىقاتچىسى دوكتور بۇخەلچەم مەمتىمىن



1-رەسىم: سىڭلىمىز بۇخەلچەم مەتمىن

سىڭلىمىز بۇخەلچەم مەتمىن ئۇيغۇر دىيارىنىڭ غۇلجا شەھىرىدە تۇغۇلغان. باشلانغۇچتىن تولۇق ئوتتۇرىغىچە بولغان مائارىپ تەربىيىسىنى ئۆز يۇرتىدا تاماملىغان. ئالىي مەكتەپنى شاڭخەي خۇادوڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ جۇغراپىيە كەسپىدە ئوقۇغان. شاڭخەيدىكى ئوقۇشنى تاماملىغاندىن كېيىن، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى جۇغراپىيە فاكولتېتىدا ئوقۇتقۇچى بولۇپ ئىشلىگەن، ۋە بۇ جەرياندا ماگىستىرلىقنى پۈتتۈرگەن. 2000-يىلى گېرمانىيە **KAAD** تەتقىقات فوندىنىڭ ئوقۇش مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ، گېرمانىيە ماينىز جوھانس گۇتېنبرگ ئۇنىۋېرسىتېتى (**Johannes Gutenberg University**، قىسقارتىلىپ ماينىز ئۇنىۋېرسىتېتى، دەپ ئاتىلىدۇ) غا كېلىپ، «قۇرغاق رايونلار ھاۋا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە سىجىل يېزا-ئىگىلىكىنىڭ مۇمكىنچىلىكى» (**Climate change of arid and semi-arid regions and the possibilities of sustainable agriculture utilization**) ھەققىدىكى دوكتورلۇق تەتقىقات تېمىسىنى باشلىغان. ئۇ دوكتورلۇق ماقالىسىنى يېزىش جەريانىدا، ماينىز ئۇنىۋېرسىتېتىدا كۆزگە كۆرۈنگەن تەتقىقاتچى بولۇپ قالغان. 2004-يىلى 8-ئايدىن 2005-يىلى 11-ئايغىچە ماينىز ئۇنىۋېرسىتېتى جۇغراپىيە فاكولتېتىدا پوست دوكتورلۇق تەتقىقاتىنى ئىشلىگەن. 2005-يىلىنىڭ ئاخىرى ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن باشلاپ تاكى 2012-يىلىغىچە ماكس پلانك (**Max Planck**، 马克斯·普朗克学会) تەتقىقات ئورگىنىنىڭ خىمىيە ئىنستىتۇتى بىئو-گېئو-خىمىيە فاكولتېتىدا تەتقىقاتچى بولۇپ ئىشلىگەن. ئۇ ھازىر ماكس پلانك تەتقىقات ئورگىنى خىمىيە ئىنستىتۇتىنىڭ «سۈنئىي ھەمراھ تەتقىقات گۇرۇپپىسى» (**Satellite and Remote Sensing Research Group**) دا تەتقىقاتچى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ. شۇنداقلا ماگىستىر، دوكتور ۋە پوست دوكتورلۇق ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيەلەۋاتىدۇ.

بەلكىم نۇرغۇن كىشىلەر پەخىرلىك، ئىجتىھاتلىق تەتقىقاتچىمىز بۇخەلچەم مەتمىن ئىشلەۋاتقان ماكس پلانك تەتقىقات ئورگىنىنىڭ قانداق ئورگان ئىكەنلىكىنى بىلمەسلىكى مۇمكىن. «**Max Planck**» بولسا گېرمانىيە «**Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften**» دېگەن سۆزنىڭ قىسقارتىلغان ئاتىلىشى بولۇپ، گېرمانىيەنىڭ بىر چوڭ تەتقىقات ئورگىنى بولۇپلا قالماي، خەلقئارادىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ، ئەڭ نوپۇزلۇق، شۇنداقلا تەتقىقات ئۈنۈمى ئەڭ يۇقىرى بولغان، ھۆكۈمەت مەبلەغ سالدىغان مەخسۇس تەتقىقات ئورگانلىرىنىڭ بىرى. بۇ

تەتقىقات ئورگىنى گېرمانىيەلىك داڭلىق فىزىكا ئالىمى، نوبېل ساھىبى ماكس پلانك (**Max Planck**) نىڭ نامى بىلەن قۇرۇلغان. 2014-يىلىغىچە بۇ تەتقىقات ئورگىنىدىن 33 نەپەر تەتقىقاتچى نوبېل مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. بۇ تەتقىقات ئورگىنى توغرىسىدا تۆۋەندىكى ئۇلىنىشتا تېخىمۇ كۆپ ئۇچۇرلار بار: www.mpg.de.

بۇخەلچەم مەتتىمىن 2006-يىلىدىن ھازىرغىچە ياۋروپا يەر شارى فىزىكاشۇناسلىق جەمئىيىتىنىڭ (**European Geosciences Union**) يىللىق يىغىن تەشكىللىگۈچىسى، ياۋروپا يەر شارى فىزىكاشۇناسلىق جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، ئامېرىكا يەر شارى فىزىكاشۇناسلىق ئۇيۇشمىسى (**American Geophysical Union**) نىڭ ئەزاسى، گېرمانىيە سۈنئىي ھەمراھ رەسىم-سۈرەتلىرىنى ئۆلچەش، سۈنئىي ھەمراھنىڭ يۆتكىلىش سېزىمى ۋە جۇغراپىيەلىك ئۇچۇرلار جەمئىيىتى (**German Society for Photogrammetry, Remote Sensing and Geoinformation**) نىڭ ئاكتىپ ئەزاسى (**active member**) بولۇپ كېلىۋاتىدۇ. بۇخەلچەمنىڭ يۇقىرىقىدەك كۆپلىگەن نوپۇزلۇق ئىلمىي جەمئىيەتلەرگە ئاكتىپ ئەزا بولۇشى ۋە بۇ جەمئىيەتلەردىكى ھەر خىل پائالىيەتلەرنى تەشكىللەشكە ئاكتىپ قاتنىشىشى ئۇنىڭ ئۆز كەسپى ساھەسىدىكى ئىلمىي تەتقىقات ئىشلىرىغا نەقەدەر ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى، ۋە ئۇلارنى نەقەدەر قەدىرلەيدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

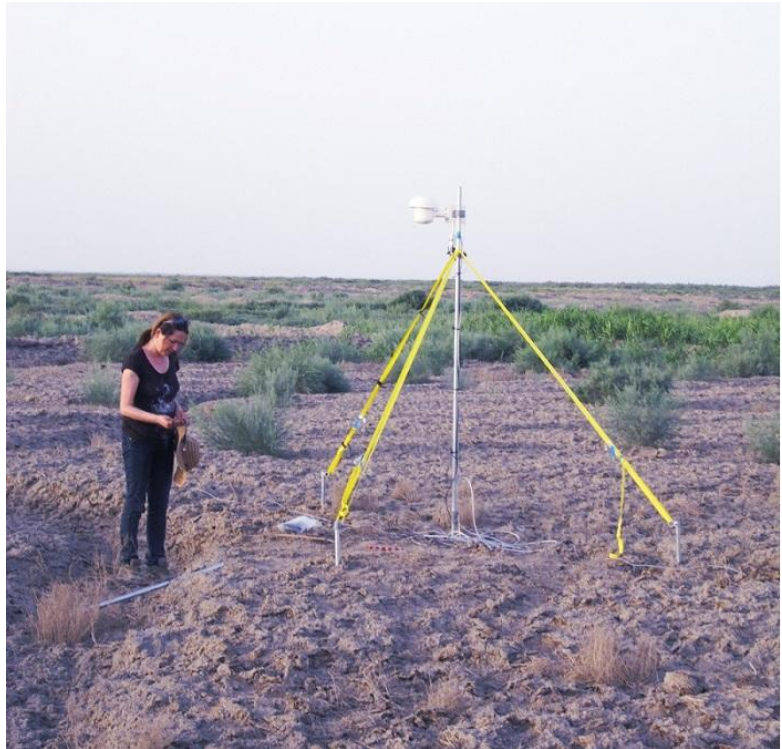
بۇخەلچەم يەنە «ئىلىم-پەن دۇنياسى ژۇرنىلى: ئالاھىدە سانى - دېڭىز بويلىرى مۇھىتى، ئېكولوگىيىسى ۋە سىجىل تەرەققىيات» (**The Scientific World Journal: Special Issue - Coastal Environment, Ecology, and Sustainable Development**)، ۋە «خىمىيە ژۇرنىلى» (**Journal of Chemistry: Special Issue - Wetland Biogeochemistry Environmental**) قاتارلىق بىر قانچە خەلقئارالىق ژۇرناللارنىڭ تەھرىرى؛ شۇنداقلا «خەلقئارالىق كىلىمات ژۇرنىلى» (**International Journal of Climatology**)، «مۇھىت باشقۇرۇش» (**Geoinformatics and Management**)، ۋە «جۇغراپىيەلىك ئۇچۇرلار ۋە جۇغراپىيەلىك ستاتىستىكىلار» (**Geostatistics: An overview Aerosol and Air Quality Research**) قاتارلىق ژۇرناللارنىڭ «باھالىغۇچى مۇتەخەسسسى» (**reviewer**) بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ.

دوكتور بۇخەلچەم مەتتىمىن ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ دۇنيا قۇرغاق رايونلىرىدىكى يېزا-ئىگىلىك ۋە زاۋۇتلاردىن چىققان خىمىيەلىك گازلارنىڭ ئاتموسفېراغا بولغان تەسىرى، ياكى، باشقىچە قىلىپ ئېيتقاندا، يېزا-ئىگىلىك ۋە سانائەت تەرەققىياتىنىڭ دۇنيا قۇرغاق رايونلىرىنىڭ ھاۋا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە بولغان تەسىرى توغرىسىدا نەچچە ئون چوڭ تەتقىقات تۈرلىرىنى ئىشلەشكە قاتناشقان، ۋە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىگە يېتەكچىلىك قىلغان. ئۇ ھازىرغىچە ئۇيغۇر رايونى، جەنۇبىي ئافرىقا، بوتسۋانا (**Botswana**)، ئىسرائىلىيە، ۋە مىسىر قاتارلىق رايونلاردا تەكشۈرۈش ۋە تەتقىقاتتا بولغان. ئۇ خىزمەتداشلىرى بىلەن 2006-يىلىدىن 2011-يىلىغىچە ئۇيغۇر دىيارىغا بېرىپ، يېزا-ئىگىلىككە ئىشلىتىلىدىغان تۇپراقلارنىڭ ئاتموسفېراغا قانچىلىك ئازوت ئوكسىد قويۇپ بېرىدىغانلىقى توغرىسىدىكى تەتقىقات تۈرىنى تاماملىغان. ئۇنىڭ بۇ تەتقىقات تۈرى گېرمانىيە تەتقىقات فوندى جەمئىيىتى (**German Research Foundation, DFG**) ۋە ماكس پلانك جەمئىيىتىنىڭ تەتقىقات تۈرى فوندىغا ئېرىشكەن.

دوكتور بۇخەلچەم مەتتىمىننىڭ ھازىرقى تەتقىقات نىشانى بولسا باشقا قۇرغاق رايونلاردىكى يېزا-ئىگىلىك ۋە سانائەتنىڭ تەسىرىدىن پەيدا بولغان خىمىيەلىك گازلارنىڭ دۇنيا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە بولغان تەسىرىنى ئانالىز قىلىش بولۇپ، نۆۋەتتە ئۇ قۇرغاق رايونلاردىكى چوڭ شەھەرلەر (**Megacities**) نىڭ دۇنيا ھاۋا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە بولغان تەسىرىنى تەتقىق قىلىشقا باشلىدى.



2-رەسىم: بۇخەلچەم مەتمىن قۇملۇق رايوندا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىۋاتقان ۋاقىتتىكى بىر كۆرۈنۈش.



3-رەسىم: بۇخەلچەم مەتمىن مېتېئورولوگىيەلىك پارامېتىرلارنى ئۆلچەۋاتقان ۋاقىتتىكى كۆرۈنۈش.



4-رەسم: بۇخەلچەم مەتتىمىن ئاتموسفېرادىكى خىمىيەلىك گازلارنى كىچىك تىپتىكى سپېكترومېتىر (Spectroscopy) دىن پايدىلىنىپ ئۆلچەۋاتقان ۋاقىتتىكى بىر كۆرۈنۈش.



5-رەسم: ئاتموسفېرادىكى خىمىيەلىك گازلارنى ئۆلچەشتە ئىشلىتىلىدىغان ھەر خىل ئەسۋابلار. بۇخەلچەم مەتتىمىن ئاتموسفېرا بىلەن يەر يۈزى ئوتتۇرىسىدىكى گازلارنىڭ ئالمىشىش ئەھۋالىنى ھېسابلاش ئۈچۈن ئۆسۈملۈك يوپۇرمىقىنىڭ زىچلىقىنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ.

بۇخەلچەمنىڭ كۆپلىگەن يۇقىرى سەۋىيىلىك تەتقىقات نەتىجىلىرى خەلقئارادىكى نوپۇزلۇق ژۇرناللاردا ئېلان قىلىنغان بولۇپ، ئۇ ئاشۇنداق ئىلمىي ماقالىلەرنى ئېلان قىلىشنى ھازىرمۇ ئوخشاشلا داۋاملاشتۇرۇۋاتىدۇ. ئەڭ مۇھىمى، بۇخەلچەم ھازىر جۇغراپىيە، فىزىكا، خىمىيە، بىئولوگىيە ۋە مۇھىت دېگەندەك كەسىپلەردە ماگىستىر، دوكتور ۋە دوكتور-ئاشتى ئوقۇغۇچىلىرىغا يېتەكچى بولۇۋاتىدۇ. ئارىمىزدا نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار چەتئەلدە ئوقۇش ۋە تەتقىقات بىلەن شۇغۇللىنىشنى كۆڭلىگە پۈكسۈمۈ، لېكىن نۇرغۇن ياشلار چەتئەلدىكى پروفېسسورلار بىلەن ئالاقىلىشەلمەسلىك تۈپەيلىدىن توختاپ قېلىۋاتىدۇ. زىيارەت داۋامىدا بۇخەلچەم مەتتىمىن چەتئەلدە ئوقۇش ئارزۇسى كۈچلۈك، ئوقۇغان كەسپى ماس

كېلىدىغان ئوقۇغۇچىلار ۋە تەتقىقاتچىلارنى قىزغىن قارشى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ كۆپلىگەن ئوقۇغۇچىلار ۋە تەتقىقاتچىلارغا نىسبەتەن ئىنتايىن ياخشى پۇرسەت بولۇپ قالغۇسى. ئەگەر قىزىققۇچىلار بولسا بۇ خەلچەم مەتتىمىن بىلەن «buhalqem.mamtimin@mpic.de» ئارقىلىق ئالاقىلەشسە بولىدۇ. ئۇنىڭ ئالاقە ئۇچۇرى

ماكس پلانك ئىنستىتۇتىنىڭ تۆۋەندىكى ئورگان تور بېتىمۇ بار:

<http://www.mpic.de/en/news/press-information/news/profile-buhalqem-mamtimin.html>

دوكتور بۇ خەلچەم مەتتىمىنى گېرمانىيەدىكى ئاخبارات ئورگانلىرى بىر نەچچە قېتىم زىيارەت قىلىپ، ئۇنىڭ قولغا كەلتۈرگەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئاللىبۇرۇن كەڭ خەلققە تونۇشتۇرغان، ۋە ئۇنىڭ تەتقىقات نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈرگەن. ئەمما بىز بۇ پەخىرلىك تەتقىقاتچىمىز بىلەن سەل كېچىكىپەرەك تونۇشۇپتىمىز. بىز ئۇنىڭدىن ۋە تەندىكى ياشلارغا قانداق يۈرەك سۆزلىرى بارلىقىنى سورىغىنىمىزدا، ئۇ ۋە تىنىمىزنىڭ، خەلقىمىزنىڭ تېخىمۇ تەرەققىي قىلىشىنى، ئۆزىنى تېخىمۇ كۆپ ئىلىم-پەن بىلەن قورالاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى، ۋە خەلقىمىزنىڭ ئىلىم-پەن تەرەققىياتى ئۈچۈن قولىدىن كېلىشىچە ياردەم قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بىز بۇ ئىككى بالىنىڭ ئانىسى بولغان پەخىرلىك، ئىجتىھاتلىق تەتقىقاتچىمىزنىڭ تەتقىقاتلىرىنىڭ تېخىمۇ مول-ھوسۇللۇق بولۇشىنى، تېنىنىڭ سالامەت ۋە ئائىلىسىنىڭ تېخىمۇ بەختلىك بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز، ۋە قىممەتلىك ۋاقتىنى ئاجرىتىپ، بىزنىڭ زىيارىتىمىزنى قوبۇل قىلغانلىقىغا چوڭقۇر رەھىمىتىمىزنى بىلدۈرمىز.

سىڭلىمىز بۇ خەلچەم مەتتىمىن مەن ئالدىنقى قېتىم (يەنى «نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار (21)» دە) تونۇشتۇرغان دوكتور دىلمۇرات تىلىۋالدى ئۆزىمىز بىلەن ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ساۋاقداشلاردىن بولۇپ، مەن بۇ 2 نەپەر ئۇيغۇر ياشلىرىدىن تولىمۇ پەخىرلىنىمەن. ئۇلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى كەسپىي ھاياتىدا تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەت ۋە شان-شەرەپلەرگە ئېرىشىشىگە تىلەكداشلىق بىلدۈرمىەن.

دوكتور بۇ خەلچەم مەتتىمىن ھازىرغىچە ئېلان قىلغان ئىلمىي ماقالىلەرنىڭ تىزىملىكى:

1. MAMTIMIN, B, BEHRENDT, T, BADAWEY, M.M., WAGNER, T., QI, Y., WU, Z., and MEIXNER, F.X. Tropospheric vertical column densities of NO₂ over managed dryland ecosystems (Xinjiang, China): MAX-DOAS measurements vs. 3-D dispersion model simulations based on laboratory-derived NO emission from soil samples. *Atmos. Chem. Phys.*, 15, 867–882, doi: 10.5194/acp-15-867-2015, 2015a.
2. MAMTIMIN, B, BADAWEY, M.M., BEHRENDT, MEIXNER, F.X., T, WAGNER, T. The contribution of soil biogenic NO emissions from a managed hyper-arid ecosystem to the regional NO₂ emissions during growing season. *Atmos. Chem. Phys. Discuss.*, 15, 34533–34604, doi:10.5194/acpd-15-34533-2015, 2015b.
3. BADAWEY, M.M., ABDEL AZIZ, A.O., and MAMTIMIN, B. Flash floods in Sahara: A case study for the 28th January 2013 flood in Qena-Egypt. *Geomatics, Natural Hazards and Risk*, 1-21, doi.org/10.1080/19475705.2014.885467, 2014.
4. BEHRENDT, T., Veres, P.R., ASHURI, F., SONG, G., FLANZ, M., MAMTIMIN, B., BRUSE, M., WILLIAMS, J., and MEIXNER, F.X. Characterisation of NO production and consumption: new insights by an improved laboratory dynamic chamber technique. *Biogeosciences*, 11, 5463–5492, doi:10.5194/bg-11-5463-2014, 2014.
5. MAMTIMIN, B, BEHRENDT, T, BADAWEY, M.M., QI, Y., and MEIXNER, F.X.. Landuse and drylands – spatio-temporal measurements of biogenic nitric oxide emissions from soils. Scientific research Report in Yearbook of the Max Planck Society 2012/2013,1-9, http://www.mpg.de/6945963/mpch_JB_2013?print=yes, 2013, (in German).

6. WU, Z., QI, Y., BEHRENDT, T., MAMTIMIN, B. and MEIXNER, F.X. Characterization of soil respiration rates along a temporal restoration gradient in a degenerated wetland of the arid region in NW-China. *Geophysical Research Abstracts*, 14, EGU2012-4131-2, 2012.
7. MAMTIMIN, B., and MEIXNER, F.X. Air pollution and meteorological processes in the growing dryland city of Urumqi (Xinjiang, China). *Science of Total Environment*, 409, 1277-1290, 2011.
8. MAMTIMIN, B., EL-TANTAWI, A., SCHAEFER, D., MEIXNER, F.X., and DOMROES, M. Recent trends of temperature under hot and cold desert climates: Comparing the Sahara (Libya) and central Asia (Xinjiang, China). *Journal of Arid Environment*, 75, 1105-1113, 2011.
9. MAMTIMIN, B., and the DEQNO* Team. The project "Desert encroachment in central Asia – Quantification of soil biogenic nitric oxide emissions by ground- and satellite-based methodologies (DEQNO)" – An overview. *Geophysical Research Abstracts*, 13, EGU2011-11289, 2011.
10. HEMPELMANN, N., BEHRENDT, T., MAMTIMIN, B., SONG, G. and MEIXNER, F.X. Modelling of atmospheric dispersion of trace gases emitted from oasis in the Taklimakan (NW-China) desert on regional scale. *Geophysical Research Abstracts*, 13, EGU2011-11440, 2011.
11. BEHRENDT, T., BRUSE, M., MAMTIMIN, B., MEIXNER, F.X. HEMPELMANN, N., and ANDREAE, M.O. An improved method for analysis of biogenic NO emissions from hyper-arid and arid soils (Gobi desert, Mongolia and Taklimakan desert, Xinjiang/China). *Geophysical Research Abstracts*, 13, EGU2011-11875, 2011.
12. Qi, Y., MAMTIMIN, B., MEIXNER, F.X., SHAIGANFAR, R., BEIRLE, S. and WAGNER, T. MAX-DOAS observations of tropospheric NO₂ and H₂O column densities from hyper-arid areas in Central-Asia. *Geophysical Research Abstracts*, 13, EGU2011-3163, 2011.
13. Yu, J. B., Meixner, F.X., Sun, W. D., Sun, Z.G., Mamtimin, B., Xia, C.H., and Xie, W.J. Biogenic nitric oxide emissions from mountain soils sampled from different vertical landscape zones in the Changbai Mountains, Northeastern China. *Environ. Sci. Technol.*, 44, 4122-4128, 2010.
14. YU, J. B., MEIXNER, F.X., SUN, W. D., MAMTIMIN, B., WANG, G.P., QI, X.N., XIA, C.H., and XIE, W.J. Nitric oxide emissions from black soil, northeastern China: A laboratory study revealing significantly lower rates than hitherto reported. *Soil Biology & Biochemistry*, 42, 1784-1792, 2010.
15. WU, Z., BAI. X., Jin, H., MAMTIMIN, B. and MEIXNER, F.X. Study on oasis soil heterogeneity in the watersheds of Bohe and Jinghe (Xinjiang, NW-China). *Geophysical Research Abstracts*, 12, EGU2010-11758, 2010.
16. Jin, H., WU, Z., BAI. X., MAMTIMIN, B. and MEIXNER, F.X. Analysis of vegetation coverage change of Bohe and Jinghe oases (Xinjiang, NW-China) - natural and human factors. *Geophysical Research Abstracts*, 12, EGU2010-11976, 2010.
17. MAMTIMIN, B., BEIRLE, S., WAGNER, T., ANDREAE, M.O. and MEIXNER, F.X. The Potential Role of Biogenic Soil Emissions of Nitric Oxide for the Tropospheric Nitrogen Dioxide Column Density over Oasis Ecosystems in the Extremely Arid Regions of Northwestern China. *Geophysical Research Abstracts*, 10, EGU2008-A-12146, 2008.
18. MAMTIMIN, B., MEIXNER, F.X. and ANDREAE, M.O. Up-scaling of biogenic soil emissions of nitric oxide for the Tohsun depression in Northwest China using GIS

techniques. Geophysical Research Abstracts, 10, EGU2008-A-04001, 2008.

19. MOAWAD, B., GRUNERT, J. and MAMTIMIN, B. Digital simulation of small-scale drainage basins using SRTM satellite images: validity and competence analysis. Geophysical Research Abstracts, 10, EGU2008-A-04358, 2008.

20. FEIG, T.G., MAMTIMIN, B., STEINKAMP, J. and MEIXNER, F.X. Biogenic emission of nitric oxide from three ecosystems in the Namib Desert: a laboratory study. In preparation for submission to Journal of Arid Environments, 2008.

21. Feig, T.G., Mamtimin, B., and Meixner, F.X. Soil biogenic emissions of nitric oxide from a semi-arid savanna in South Africa, Biogeosciences, 5, 1723–1738, 2008.

22. Feig, T.G., Mamtimin, B., and Meixner, F.X. Use of laboratory and remote sensing techniques to estimate vegetation patch scale emissions of nitric oxide from an arid Kalahari savanna, Biogeosciences Discussions (BGD), 5, 4621–4680, 2008.

23. YU, J. B., MEIXNER, F.X., SUN, W. D., LIANG, Z. W., CHEN, Y., MAMTIMIN, B., WANG G. P. and SUN, Z. G. The biogenic nitric oxide emission from saline sodic soils in semiarid region, Northeastern China: A laboratory study. J. Geophys. Res., Vol 113, 1-11, 2008.

24. MAMTIMIN, B. Characteristics and difficulties of semi-nomadic livestock economy in Yili area, Xinjiang, China". In: Geo-Öko, Vol. 28, 43-53, 2007, (in German).

25. MAMTIMIN, B. and MEIXNER, F. X. The characteristics of air pollution in the semi-arid City of Urumqi (NW China) and its relation to climatological processes. Geophysical Research Abstracts, 9, 06537, 2007.

26. MOAWAD, M. B. and MAMTIMIN, B. Flash floods: assessment and vulnerability analysis of small-scale drainage basins in the northern Eastern Desert of Egypt. Geophysical Research Abstracts, 9, 01050, 2007.

27. MAMTIMIN, B. and MEIXNER, F. X. Biogenic NO production and consumption in natural and cultivated soils from a cold desert in northwest China. Geophysical Research Abstracts, 9, 07324, 2007.

28. MAMTIMIN, B., DOMROES, M. and MEIXNER, F. X. The traditional technology for optimum subterranean water use in the cold desert of Northwest China. Geophysical Research Abstracts, 8, 04642, 2006.

29. MAMTIMIN, B. The climate conditions in arid and semiarid regions and possibilities of sustainable agricultural utilization, 206 p. Editor: M. Domroes, Academic Press Johannes Gutenberg University of Mainz, Germany, 2005, (Book, in German).

30. DOMROES, M. and MAMTIMIN, B. Sandstorms in the Tarim basins: causes and socio-economic consequences. In: Asien - German Association for Asia Studies 85: 5-18, Hamburg, 2002, (in German).

31. MAMTIMIN, B. (1999), Climatic conditions for the cultivation of cotton in the Turpan basin. In: Xinjiang Agricultural Sciences, 4, Urumqi, (in Chinese).

32. MAMTIMIN, B. (1999), Relation between meteorological condition and TSP (TotalSuspendetParticulate) concentration in Urumqi. In: Arid Environmental Monitoring, Vol. 13. No. 3 Urumqi, (in Chinese).

33. MAMTIMIN, B. (1998), Karez-irrigation and the climate condition of the Turpan basin. In: Arid Geography, 4, Urumqi, (in Chinese).

دوكتور بۇخەلچەم مەتەمىننىڭ ئىلمىي نەتىجىلىرى ھەققىدە يېزىلغان مېدىئا دوكلات-
خەۋەرلىرىنىڭ تىزىملىكى:

1. On the trail of a trace gas: Press information of MPIC on 20.04.2015

<http://www.mpic.de/aktuelles/pressemitteilungen/news/auf-den-spuren-eines-spurengases.html>

2. Auf den Spuren eines Spurengases : Free Network Press, on 21.04.2015.

<http://freeweb4all.net/de/?s=Mamtimin>

3. Auf den Spuren eines Spurengases : Extrem news on 21.04.2015.

http://www.extremnews.com/nachrichten/natur-und-umwelt/9410154d95a0354?source=feed&utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Extremnews+%28Extremnews%29

4. On the trail of a trace gas: Innovation report on 21. 04. 2015. <http://www.innovations-report.com/html/reports/agricultural-sciences/on-the-trail-of-a-trace-gas.html>

5. Bestimmung der Stickoxid-Emissionen aus landwirtschaftlich genutzte Oasen: News Analytik on 27. 04. 2015, <http://www.analytik-news.de/Presse/2015/245.html>

بۇ ماقالىنى ھېچكىمدىن سورىماي، مەنبەسىنى بەرگەن ئاساستا باشقا ھەرقانداق تورغا چىقارسىڭىز، ياكى ئېلېكترونغا ئوخشاش باشقا ھەرقانداق شەكىلدە ئىشلەتسىڭىز بولۇپمۇ بۇ ماقالە بارلىق ئۇيغۇرلارغا مەنسۇپ.